

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ.18/14
Λουξεμβούργο, 13 Φεβρουαρίου 2014

Απόφαση στην υπόθεση C-69/13
Mediaset SpA κατά Ministero dello Sviluppo Economico

Κατά την εκτέλεση αποφάσεως της Επιτροπής με την οποία καθεστώς ενισχύσεων κηρύσσεται παράνομο και ασύμβατο προς την εσωτερική αγορά, το εθνικό δικαστήριο δεν δεσμεύεται από τις θέσεις που λαμβάνει κατόπιν το θεσμικό όργανο, αλλά οφείλει να τις λάβει υπόψη του, βάσει της αρχής της καλόπιστης συνεργασίας

Συναφώς, οι υπολογισμοί του εθνικού δικαστηρίου για τον προσδιορισμό των προς επιστροφή ποσών είναι δυνατόν, βάσει όλων των κρίσιμων στοιχείων των οποίων έχει λάβει γνώση, να καταλήγουν σε μηδενικό αποτέλεσμα

Στο πλαίσιο της διαδικασίας ψηφιοποίησης του τηλεοπτικού σήματος, η οριστική μετάβαση στην ψηφιακή τηλεόραση έπρεπε να γίνει, στην Ιταλία, έως τον Νοέμβριο του 2012. Ο ιταλικός δημοσιονομικός νόμος του 2004 προέβλεπε, στο πλαίσιο αυτό, την καταβολή επιδοτήσεως από το Δημόσιο ύψους 150 ευρώ σε κάθε χρήστη που αγόραζε ή μίσθωνε συσκευή λήψεως επίγειου ψηφιακού τηλεοπτικού σήματος. Ο δημοσιονομικός νόμος του 2005 προέβλεπε επίσης την καταβολή τέτοιας επιδοτήσεως από το Δημόσιο, η οποία όμως μειώθηκε στα 70 ευρώ.

Κατόπιν καταγγελίας της Centro Europa 7 Srl και της Sky Italia Srl, η Επιτροπή, με την απόφαση 2007/374¹, κήρυξε το επίμαχο καθεστώς ενισχύσεων παράνομο και ασύμβατο προς την εσωτερική αγορά και διέταξε την Ιταλία να ανακτήσει την ενίσχυση από τους λήπτες (εντόκως).

Μετά την έκδοση της αποφάσεως αυτής, η Επιτροπή και η Ιταλία συνεργάστηκαν για να προσδιορίσουν τους δικαιούχους και τα ακριβή προς ανάκτηση ποσά.

Με έγγραφο της 1ης Απριλίου 2008, η Επιτροπή ενέκρινε, μεταξύ άλλων, τη μεθοδολογία την οποία χρησιμοποίησε η Ιταλία, δηλαδή μια δημοσκόπηση προκειμένου να προσδιορισθούν ο αριθμός των επιπλέον χρηστών που προσελκύνθηκαν χάρη στην ενίσχυση, τα μέσα έσοδα ανά χρήστη, καθώς και τα επιπλέον έσοδα. Ομοίως, η Επιτροπή ενέκρινε τα συμπεράσματα κατά τα οποία η TIMedia και η Fastweb δεν άντλησαν κανένα επιπλέον έσοδο και, συνεπώς, δεν είχαν υποχρέωση επιστροφής. Αντιθέτως, η Επιτροπή επισήμανε ότι το ποσό που έπρεπε να ανακτηθεί από τη Mediaset ανερχόταν σε 6 844 361 ευρώ. Βάσει νέων στοιχείων, η Επιτροπή, με έγγραφο τη 11ης Ιουνίου 2008, μείωσε το ποσό αυτό σε 4 926 543 ευρώ.

Κατόπιν εκδόσεως διαταγής πληρωμής από τις ιταλικές αρχές το 2009, η Mediaset κατέβαλε το ποσό των 5 969 442 ευρώ (περιλαμβανομένων των τόκων) και συγχρόνως προσέφυγε ενώπιον του Tribunale civile di Roma. Η Mediaset υποστήριξε ότι τα κριτήρια για τον προσδιορισμό του ποσού τα οποία προβλέφθηκαν στην απόφαση της Επιτροπής είχαν εφαρμοσθεί εσφαλμένως και οι υπολογισμοί που έγιναν για τον καθορισμό του επιπλέον κέρδους που απέφερε η ενίσχυση ήταν εσφαλμένοι.

¹ Απόφαση 2007/374/EK της Επιτροπής, της 24ης Ιανουαρίου 2007, σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 52/2005 που χορήγησε η Ιταλική Δημοκρατία μέσω της συνεισφοράς για την αγορά ψηφιακών αποκωδικοποιητών (EE L 147, σ. 1). Η Mediaset άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η προσφυγή απορρίφθηκε με απόφαση της 15ης Ιουνίου 2010, [T-177/07](#), Mediaset κατά Επιτροπής (βλ. [Ανακοινωθέν Τύπου αριθ. 55/10](#)). Η ανίρεση που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου απορρίφθηκε από το Δικαστήριο με την απόφαση της 28ης Ιουλίου 2011, C-403/10 P (βλ. [Ανακοινωθέν Τύπου αριθ. 77/11](#)).

Ως εκ τούτου, διατάχθηκε η διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης, τα συμπεράσματα της οποίας διατυπώθηκαν το 2011. Η πραγματογνωμοσύνη περιείχε επικρίσεις ως προς τη δημοσκόπηση και τα εφαρμοσθέντα οικονομικά υποδείγματα και συγχρόνως επισήμαινε ότι δεν είχε αποδειχθεί ότι η ενίσχυση πράγματι είχε επηρεάσει τις πωλήσεις αποκωδικοποιητών κατά το υπό εξέταση διάστημα.

Στη συνέχεια, το ιταλικό δικαστήριο υπέβαλε την υπόθεση στην κρίση του Δικαστηρίου προκειμένου να διευκρινισθεί αν, προς εκτέλεση μιας αποφάσεως της Επιτροπής με την οποία καθεστώς ενισχύσεων κηρύσσεται παράνομο και ασύμβατο προς την εσωτερική αγορά, αλλά δεν προσδιορίζονται οι κατ' ιδίαν λήπτες και τα ακριβή ποσά που πρέπει να επιστραφούν, το εθνικό δικαστήριο δεσμεύεται από τις θέσεις που λαμβάνει κατόπιν θεσμικό όργανο, ως προς το ακριβές ποσό που πρέπει να ανακτηθεί από συγκεκριμένο λήπτη.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο υπενθυμίζει κατ' αρχάς ότι η εφαρμογή του συστήματος ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων αποτελεί αρμοδιότητα, αφενός, της Επιτροπής και, αφετέρου, των εθνικών δικαστηρίων, έκαστο δε εκπληρώνει συμπληρωματική αλλά διακριτή αποστολή σε σχέση με την αποστολή του ετέρου. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή έχει αποκλειστική αρμοδιότητα, υπό τον έλεγχο των δικαιοδοτικών οργάνων της Ένωσης, για την εκτίμηση του συμβατού ενισχύσεως με την κοινή αγορά. Αντιθέτως, δεν υποχρεούται, όταν διατάσσει την ανάκτηση ενισχύσεως κηρυχθείσας ασύμβατης προς την εσωτερική αγορά, να προσδιορίζει το ακριβές ποσό της. Αρκεί η απόφαση της Επιτροπής να περιέχει στοιχεία βάσει των οποίων ο αποδέκτης της να μπορεί να προσδιορίσει ο ίδιος, χωρίς υπερβολικές δυσχέρειες, το ποσό αυτό.

Συνεπώς, η απόφαση 2007/374 είναι υποχρεωτική για την Ιταλία ως αποδέκτη της και δεσμεύει το εθνικό δικαστήριο.

Αντιθέτως, τα έγγραφα τα οποία απηύθυνε κατόπιν η Επιτροπή στην Ιταλία στο πλαίσιο των επαφών προς διασφάλιση της εκτελέσεως της αποφάσεως –έγγραφα στα οποία η Mediaset χαρακτηρίζεται ως λήπτρια και προσδιορίζεται το ακριβές ποσό των ενισχύσεων που πρέπει να ανακτηθούν από την επιχείρηση αυτή– δεν συνιστούν αποφάσεις. Κατά συνέπεια, **οι θέσεις αυτές τις οποίες έλαβε η Επιτροπή στο πλαίσιο της εκτελέσεως της αποφάσεως της δεν δεσμεύουν το εθνικό δικαστήριο.**

Πάντως, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, στο πλαίσιο της **καλόπιστης συνεργασίας** μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και της Επιτροπής, τα δικαστήρια αυτά οφείλουν να λαμβάνουν κάθε πρόσφορο μέτρο για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης. Αν το εθνικό δικαστήριο έχει αμφιβολίες ή αντιμετωπίζει δυσχέρειες ως προς τον υπολογισμό του προς ανάκτηση ποσού, μπορεί να απευθυνθεί στην Επιτροπή. **Στο μέτρο που τα στοιχεία τα οποία περιέχονται στις θέσεις που λαμβάνει η Επιτροπή σκοπούν στη διευκόλυνση της εκπλήρωσης του καθήκοντος των εθνικών αρχών στο πλαίσιο της εκτελέσεως της αποφάσεως περί ανακτήσεως, το εθνικό δικαστήριο οφείλει να τις λάβει υπόψη για την εκτίμηση της ένδικης διαφοράς και να αιτιολογήσει την απόφασή του λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία της δικογραφίας που έχει κατατεθεί ενώπιόν του.** Το Δικαστήριο υπενθυμίζει στη συνέχεια ότι, ελλείψει σχετικών διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, η ανάκτηση των κρατικών ενισχύσεων που έχουν κηρυχθεί ασύμβατες προς την εσωτερική αγορά πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπει το εθνικό δίκαιο, εφόσον οι διαδικασίες αυτές δεν καθιστούν πρακτικώς αδύνατη την ανάκτηση και δεν προσβάλλουν την αρχή της ισοδυναμίας σε σχέση με τις διαδικασίες που σκοπούν στην επίλυση αμιγώς εσωτερικών διαφορών του ίδιου είδους.

Συνεπώς, στην περίπτωση που η Επιτροπή, στην απόφασή της, δεν έχει προσδιορίσει τους λήπτες ούτε τα ακριβή ποσά που πρέπει να επιστραφούν, **το εθνικό δικαστήριο δύναται να καταλήξει, χωρίς να αμφισβητεί το κύρος της αποφάσεως ούτε την υποχρέωση επιστροφής των ενισχύσεων, ότι το επιστραφετό ποσό είναι μηδενικό**, εφόσον το συμπέρασμα αυτό προκύπτει από υπολογισμούς που έγιναν βάσει όλων των κρίσιμων στοιχείων των οποίων έχει λάβει γνώση.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582